Borsa de treball Treballador/a Social . 22 octubre 2026

Exercici pràctic 90 minuts. Màxim 20 punts.

1. Com a professional t'encomanen de realitzar una visita domiciliària d'una persona de 86 anys que viu sola. En quins indicadors et fixaràs per determinar una possible situació de risc? Anomena i fonamenta cada un dels indicadors. 4p
2. Una de les competències de serveis socials bàsics és l'atenció a la pobresa i a l'exclusió. Defineix el concepte i anomena i descriu les dimensions que integra aquesta situació en les societats tecnològiques avançades. Determina un mínim de tres indicadors per dimensió que ajudin a avaluar aquestes dimensions. 4p
3. Descriu la metodologia a seguir en la elaboració i construcció d'un projecte d'intervenció social, així com les tècniques bàsiques per dur-lo a terme: la metodologia del procés de planificació, les fases del disseny d'un projecte i finalment descriu la figura del tècnic social (eines i rol). 6p
4. Arriba una dona a serveis socials explicant ha sigut víctima de violència per part del seu marit. Tenen tres fills menors d'edat i son beneficiaris de RGC. Ella exposa violència física, psicològica i econòmica de manera reiterada del seu home cap a ella i en algun cas els fills ho han presenciat. Verbalitza no disposar de xarxa de suport i tenir necessitat d'habitatge ja que l'habitatge actual és un pis ocupat amb data de desnonament propera del que el seu home li ha dit que ell no marxaria. Elabora el diagnòstic, l'objectiu general i la proposta esquemàtica d'intervenció organitzant-les per ordre temporal. 6p

Respostes:

Exercici 1:

Fer esment de la escala de risc per gent gran (TSO). (1p)

Altres indicadors: (1 punt si nomena 3, 2 punt si nomena 6 i 3 punts si nomena els 9)

- Estat de l'ordre i neteja de la llar
- Coherència amb el temps/estació actual
- Coherència en la comunicació (diàleg coherent i entenedor)
- Hàbits de comportament: hores de son, sortides a l'exterior, xarxa familiar, horaris àpats..
- Situació econòmica: ingressos, deutes..
- Hàbits d'alimentació
- Addiccions

- Control mèdic, seguiment
- Nivell de memòria (recorda què ha menjat, quin dia som...uns mínims)

Exercici 2.

Definició/contextualització 1p

"/a *idea clave del*
concepto de exclusión es la no participación en el conjunto de la sociedad. La exclusión nos lleva a un estatus diferente, el de los no ciudadanos

imposibilidad o dificultad intensa de acceder a los mecanismos de desarrollo personal e inserción social-comunitaria y los sistemas preestablecidos de protección

Es un *procés*

un *fenomen multidimensional.* Plural en les seves causes (económiques, polítiques, culturáis, etc.), en els collectius sobre els quals actúa i en les formules existent per pal liar els seus efectes.
...que refereix a una *separaciódo de la societat*

El terme pobresa inclou principalment la dimensió econòmica, per això és més individual i exclusió és un terme "social"

Existència d'una dimensió individual i una dimensió social

0.17p per cada dimensió nomenada i 0.17p per cada 3 indicadors correctes de la dimensió.

dimensió	**Indicadors**
Econòmica	Quantia ingressos, despeses, laboral
Salut	Nombre problemes de salut, tractaments, hàbits saludables
ABDs	Autonomia funcional, ABVIDs, ABDs
Habitatge	Infarahalbitatge, sensellarime, habitatges amb mal estat, establitat,propietat, segreació urbana...
Nivell educatiu	Nivell d'estudis, altres formacions, competències bàsiques, competències digitals
Xarxa Familiar	Desestructuració, ahillament, cohesió familiar
Ciutadania/dimensió política /Subjecte de drets	Participació en entitats, dret a vot, associacionisme, altres processos, situació administrativa
Cultural/opinió publica/confiança, prejudici	Nivell cultural, autonomia, nivell de comunicació
Participació/xarxa social	Xarxa relacional, freqüència, hàbits relacionals
Disfuncions/ incorporació normes i valors socials	Antecedents, "normalització d'hàbits", assoliment mínim social, conductes de risc

Exercici 3:

Metodologia 2p: 0.33 per cada element nomenat i explicat correctament. Si només ho nomena però no ho explica 0.1p.

En definitiva, la planificació en intervenció social ha d'estar guiada per diferents elements o principis (Lafourcade, 1974):

- **Coherència**. Els elements que integren la planificació han de relacionar-se de manera orgànica, tenint en compte els nexes entre ells i les relacions que s'estableixen. Les accions planificades sempre van en relació amb els objectius determinats i cal posar cura perquè no hi hagi accions contradictòries entre si. Això és també imprescindible en l'elaboració d'objectius.
- **Funcionalitat**. Sigui quin sigui el producte de la planificació, s'ha de fer pensant les persones o els grups destinataris de la intervenció. Per tant, allò programat ha de ser funcional (ha de complir una funció) per als destinataris de l'acció.
- **Equilibri**. S'han de destinar els majors esforços als objectius més complexos. Els recursos i les accions han d'anar dirigits allà on sigui necessari, sense deixar cap espai sense cobrir, però, igualment, sense multiplicar la presència allà on ja hi ha accions reparadores que funcionen.
- **Flexibilitat**. La flexibilitat permet introduir modificacions i adaptar-se a una realitat dinàmica sense haver de desvirtuar allò planificat. La intervenció social a la força ha de ser flexible i, igualment, a la força ha de continuar fidel a allò que marca les raons de l'acció: una situació d'injustícia, vulnerabilitat o desigualtat que vol revertir-se buscant l'acompliment d'uns objectius prefixats.
- **Pertinença**. Les accions planificades són pertinents si són les més útils per assolir els objectius marcats. No cal fer només allò que sigui útil, sinó que entre diverses opcions cal escollir la més útil en comparació amb les altres possibilitats.
- **Economia**. El principi d'economia ha de regir tota l'actuació i està relacionat amb la recerca d'eficiència.

- Taula: Nivells de planificació
-

Nivell de planificació	**Document resultant**	**Objectius o finalitats**
Estratègic	Pla	Objectius de nivell genèric
Tàctic	Programa	Objectius de nivell mitjà
Operatiu	Projecte	Objectius de nivell concret
Executiu	Activitat	Resultats tangibles
Actuacions immediates	Tasca	Accions concretes

Fases de la planificació 2p: 0.5 per cada fase nomenada i ben explicada. Si només nomena 0.2.

Seguint la classificació d'Ander-Egg (1989), es diferencien diferents fases de planificació.

- Moment analític/explicatiu
- Moment normatiu
- Moment estratègic
- Moment tàctic/operacional

Moment analític/explicatiu

La fase o el moment analític són les preguntes sobre què està succeint en l'àmbit d'intervenció: la situació inicial des de la qual cal partir. És molt important tenir en compte que les intervencions socials tenen com a principal objectiu reparar una situació d'injustícia o desigualtat, millorar la qualitat de vida de les persones (sigui quin sigui el punt inicial) i afavorir el fet que la població diana pugui desenvolupar totes les seves capacitats humanes, individualment o en grup.

Aquests objectius nomes poden dur-se a terme de forma adequada si es demostra un important coneixement de la situació de partida: no únicament un coneixement descriptiu (també imprescindible), sinó també un coneixement que permeti explicar el perquè d'una situació donada.

Cal fer un **treball de diagnòstic**. Però no val qualsevol tipus de diagnòstic, sinó que el diagnòstic ha d'abocar els aspectes bàsics de la situació en la qual cal intervenir des de quatre perspectives:

1. Descripció de la situació i factors que han contribuït a provocar-la, assajant una primera explicació de la causalitat.
2. Prognosi o prediccions respecte al futur.
3. Judici de valor al voltant de la situació, tenint en compte que cal donar una explicació sobre per què la situació ha pres una forma determinada.
4. Descripció i anàlisi dels actors socials i dels factors que influeixen en la situació.

Per a aquest treball analític/explicatiu és necessari descriure correctament els antecedents de la situació, així com el context actual en el qual es troba l'individu o grup. També cal explicitar el problema principal que vol abordar-se, fent èmfasi en les seves característiques i en els elements que el fan rellevant i, en darrer terme, investigar els probables escenaris futurs al llarg del procés d'intervenció.

Moment normatiu

El moment normatiu és la fase en la qual es defineix la norma, és a dir, allò que es vol que succeeixi. Fa referència al punt on es vol arribar, cosa que implica definir els objectius. El moment normatiu és, per tant, un marc referencial que orienta l'acció i que marca els objectius concrets a assolir.

Moment estratègic

El moment estratègic és la fase en la qual es decideixen les accions més eficaces per assolir els objectius. A partir de les dues fases anteriors i de la informació recollida o elaborada, el planificador ha d'efectuar la tria sobre com han d'assolir-se els objectius. Aquí es veu la importància d'haver efectuat un bon diagnòstic en el moment analític i

d'haver establert uns objectius raonables al moment normatiu. En el moment analític cal haver fet un bon treball perquè, en cas contrari, les accions que es determinen poden no correspondre a les necessitats reals d'individus o col·lectius. Pel que fa al moment normatiu, és necessari haver establert correctament objectius factibles i mesurables que puguin orientar correctament les accions a dur a terme.

En el moment estratègic és quan cal preguntar-se per la viabilitat d'allò que es planifica: si és viable des del punt de vista polític, des del punt de vista econòmic, des del punt de vista organitzatiu, ecològic i ètic… La viabilitat parla de la possibilitat de dur a terme allò planificat i d'assolir-ho amb èxit, i també de la possibilitat de mantenir els resultats positius una vegada assolits, ja que de poc serveix assolir uns determinats resultats si després és impossible mantenir-los en el temps.

La qüestió fonamental d'aquesta fase és saber quin camí cal fer per transformar la situació inicial d'acord amb els canvis que cal realitzar per arribar a la situació-objectiu que es pretén assolir (Ander-Egg, 1989) o, des d'un altre punt de vista, com superar els obstacles i les restriccions que dificulten la realització de les operacions i activitats proposades.

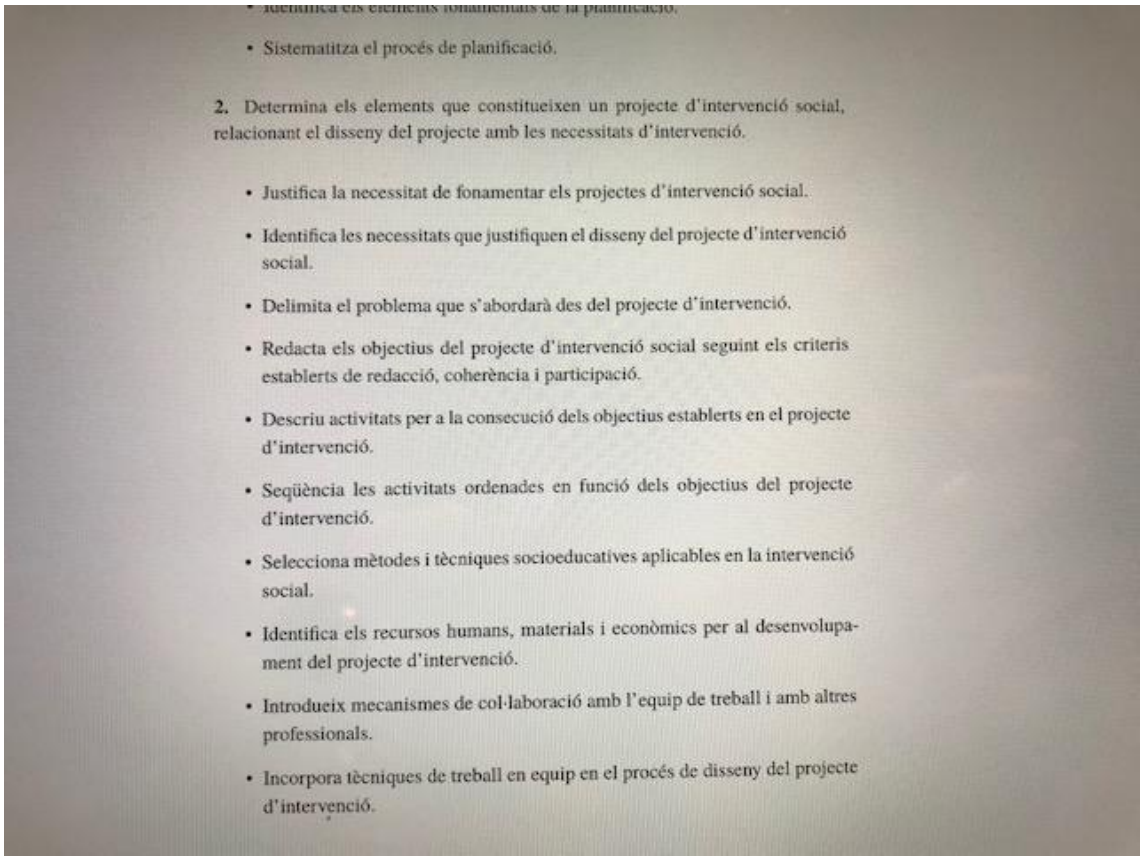
Moment tàctic/operacional

El moment tàctic és la fase en què es decideix com treballar per arribar als objectius, fet que suposa contestar determinats dubtes metodològics. És el moment en què es donen els fets i les operacions que provocaran el canvi situacional. És el moment en què s'executa allò que s'ha planificat i, per tant, cal instrumentalitzar i implementar el moment normatiu. Això vol dir que és el moment de fer que allò qualificat com a desitjable passi a la realitat. És el moment, també, en què es trien els mitjans a partir dels quals assolir els objectius i es defineixen els cursos d'acció. Cal, en definitiva, buscar la coherència, la compatibilitat, la consistència, l'operativitat i la integralitat de les diferents accions.

Sigui com sigui, cal recordar que el procés de planificació no és un procés que hagi d'implementar-se de manera seqüencial. Evidentment hi ha fases (o moments) que per força han de dur-se a terme abans que d'altres, però la línia d'acció accepta múltiples excepcions i, a més, necessita contínues revisions i adaptacions. Les fases s'interrelacionen, i això vol dir que unes depenen de les altres, inclús de manera retroactiva. Tot i que el diagnòstic hagi de realitzar-se a l'inici del procés, és necessari prestar atenció a les possibles modificacions del context, que poden tenir conseqüències directes sobre la utilitat o inutilitat de les accions.

En el mateix sentit, la planificació de determinades accions o la utilització de determinats recursos pot variar d'acord amb la variació dels elements que han definit la metodologia d'intervenció o allò acceptat com a normatiu en un moment donat. Així, els moments o les fases de planificació han de servir com a orientació del que cal fer, acceptant l'adaptació a situacions concretes que necessitin altres fases o moments.

Figura del tècnic social 2p: 0.2 per cadascuna nomenada i ben explicada, si només la nomena 0.1

- Identifica els elements fonamentals de la planificació.
- Sistematitza el procés de planificació.

2. Determina els elements que constitueixen un projecte d'intervenció social, relacionant el disseny del projecte amb les necessitats d'intervenció.

- Justifica la necessitat de fonamentar els projectes d'intervenció social.
- Identifica les necessitats que justifiquen el disseny del projecte d'intervenció social.
- Delimita el problema que s'abordarà des del projecte d'intervenció.
- Redacta els objectius del projecte d'intervenció social seguint els criteris establerts de redacció, coherència i participació.
- Descriu activitats per a la consecució dels objectius establerts en el projecte d'intervenció.
- Seqüència les activitats ordenades en funció dels objectius del projecte d'intervenció.
- Selecciona mètodes i tècniques socioeducatives aplicables en la intervenció social.
- Identifica els recursos humans, materials i econòmics per al desenvolupament del projecte d'intervenció.
- Introdueix mecanismes de col·laboració amb l'equip de treball i amb altres professionals.
- Incorpora tècniques de treball en equip en el procés de disseny del projecte d'intervenció.

Exercici 4: Arriba una dona a serveis socials explicant ha sigut víctima de violència per part del seu marit. Tenen tres fills menors d'edat i son beneficiaris de RGC. Ella exposa violència física, psicològica i econòmica de manera reiterada del seu home cap a ella i en algun cas els fills ho han presenciat. Verbalitza no disposar de xarxa de suport i tenir necessitat d'habitatge ja que l'habitatge actual és un pis ocupat amb data de desnonament propera del que el seu home li ha dit que ell no marxaria. Elabora el diagnòstic i la proposta esquemàtica d'intervenció. 6p

Diagnòstic: 2p totals. 0.4 per cada problemàtica descrita correctament al diagnòstic. Si només la nomena 0.2.

Dona víctima de violència masclista en l'àmbit de la parella, que manifesta patir de manera reiterada violència física, psicològica i econòmica per part del marit. La situació presenta indicadors de risc social elevat, agreujats per la presència de tres fills menors d'edat, l'absència de xarxa de suport i la precarietat residencial.

Es detecten les problemàtiques següents:

- **Violència masclista:** maltractament físic, psicològic i econòmic reiterat, amb possible situació de control i dependència econòmica.
- **Afectació dels fills menors:** exposició a episodis de violència, amb possibles repercussions emocionals i psicològiques i risc per al seu benestar i desenvolupament.

- **Vulnerabilitat residencial:** sense alternativa d'habitatge real, habitatge ocupat amb data de desnonament propera i conflicte amb el marit, que manifesta que no marxarà de l'habitatge.
- **Vulnerabilitat econòmica:** unitat familiar perceptora de la renda garantida de ciutadania (RGC), fet que evidencia la necessitat de valorar els recursos econòmics disponibles i la suficiència d'ingressos.
- **Aïllament social:** absència de xarxa de suport familiar, social o comunitària, que pot dificultar la sortida de la situació de violència.

Proposta d'intervenció: 4p total.

Objectiu general: 1p

L'objectiu general és garantir la seguretat i la protecció de la dona i dels fills, cobrir les necessitats bàsiques i residencials i afavorir la recuperació integral i l'autonomia de la unitat familiar, mitjançant una intervenció coordinada i centrada en els seus drets i necessitats.

Esquema d'intervenció:
Ordre i temporalitat Àmbit d'intervenció Actuacions principals

1. Immediata: 1p si nomena les 3 intervencions immediates i explica els aspectes a tractar en cadascuna de elles. Si només els nomena però no els explica 0.5.

- Acollida, valoració i protecció

• Entrevista individual en un espai segur, amb escolta activa, empatia i sense judicis.

• Valoració del risc per a la dona i els infants.

• Elaboració d'un pla de seguretat i informació sobre els seus drets, sense condicionar l'atenció a la denúncia.

- Protecció dels infants

• Valorar l'exposició a la violència i les possibles afectacions.

• Explorar possibles agressions directes i situacions de risc.

• Coordinació amb escola i CAP, si escau.

• Activació dels protocols de protecció i valoració d'atenció psicològica especialitzada.

-Valoració i tramitació d'habitatge d'emergència.

2. Curt termini: 1p si nomena les 2 intervencions i explica els aspectes a tractar en cadascuna de elles. Si només els nomena però no els explica 0.5.

-Habitatge i necessitats bàsiques

• Activar recursos d'urgència i allotjament protegit per a la dona i els fills.

• Valorar l'accés a habitatge protegit per violència masclista o MdE.

• Tramitar ajuts d'urgència social per cobrir necessitats bàsiques. (TM)

- Atenció especialitzada en violència masclista

• Coordinació amb el SIAD i valoració de derivació al SIE segons les necessitat (si està preparada per recuperació).

• Facilitar assessorament jurídic sobre denúncia, ordre de protecció i mesures relatives als fills.

- Situació econòmica i inserció laboral

• Revisar la RGC i valorar altres prestacions i ajuts.

• Informar dels drets econòmics i laborals vinculats a la situació de violència.

3. Mig termini: 0.5p si nomena la intervencio i explica els aspectes a tractar en cadascuna de elles. Si només els nomena però no els explica 0.25.

- Coordinació, seguiment i avaluació:

• Derivació a l'OPE per valorar un itinerari d'inserció sociolaboral.

• Promoure una xarxa de suport segura.

• Coordinació entre serveis socials, SIAD/SIE, habitatge, serveis sanitaris i recursos d'infància.

• Seguiment de la seguretat, l'habitatge i el benestar dels infants.

• Revisió del pla de treball segons l'evolució de la situació.

4. Llarg termini 0.5p si nomena la intervencio i explica els aspectes a tractar en cadascuna de elles. Si només els nomena però no els explica 0.25.

- Autonomia i estabilització
  • Consolidar una alternativa residencial estable.
  • Afavorir l'autonomia personal i econòmica.
  • Reforçar la recuperació emocional, el benestar dels infants i la prevenció de noves situacions de violència.